

Basarabia

Ziarul noii vieți românești

Redacția din București
București, Lăscăr Catargiu, 51 Tel. 2.69.45

Abonamente:
Un an 500 lei
6 luni 250 lei
3 luni 125 lei

Redacția din Chișinău
Strada Mihail Eminescu, 19
Telefon 302

NESDRUNCINATA SOLIDARITATE A NAȚIUNII

Duminică 23 Noiembrie a avut loc la Președinția Consiliului de Miniștri, solemnitatea proclamării rezultatului definitiv al adevăratei obștești plebiscitare dela 9 Noiembrie. Din cifrele cuprinse în procesul verbal al Comisiei Centrale prezidate de d. Gh. Lupu, Prim Președinte al Inaltei Curți de Casație, reiese că numai 68 de glasuri au spus nu, față de 3 milioane 446.889 de glasuri care au spus DA. Acest excepțional rezultat vădește că astăzi întreg poporul românesc se găsește strâns unit în jurul Conducătorului.

Guvernarea desrobitoare a Maresalului Antonescu a realizat în cursul anului trecut și această minune.

Neamul nostru a trecut în ultimii ani ai istoriei sale, prin

momente care puteau să-l ducă la prăbușire. Guvernări lipsite de unitate și de ideal provocaseră și întrețineau o atmosferă de încordare nu numai între cetățean și autoritate, dar și între membrii societății românești, desbinați fie de ideologii deosebite, fie din cauza unor simple ambițiuni de generație. Momentul decisiv din Iunie 1940 nu a putut să-și găsească soluția care ar fi dus la evitarea prăbușirii granitelor, deoarece guvernarea de atunci nu era sigură că poporul îi va urma fără șovăire. Solidaritatea românească nu putea să fie realizată de oameni cari stăruiau în atitudine politice contrare sentimentelor unanime ale nației.

(Continuare în pag. 4-a)

Preschimbarea biletelor vechi de 500 și 1000 lei

Banca Națională a României comunică următoarele:

La 20 Mai 1941, a expirat termenul până la care biletele de 500 lei tip II și III și biletele de 1000 lei tip III, au avut putere circulatorie.

Având în vedere că la această dată Basarabia, Bucovina de Nord și Nordul Județului Dorohoi se aflau sub ocupație rusească și ținând seama că, din această cauză, locuitorii acestor provincii nu au avut puțința de a preschimba în termen biletele de bancă arătate mai sus, s'a admis — în mod cu totul excepțional — ca locuitorilor din Basarabia, Bucovina de Nord și Nordul Județului Dorohoi — și numai acestor locuitori — care au fost sub ocupație rusească, să li se preschimbă biletele de 500 lei tip II și III, cum și biletele de 1000 lei tip III.

Preschimbarea va începe în dimineața zilei de 26 Noiembrie 1941 și se va încheia în seara zilei de 13 Decembrie 1941.

Preschimbarea se va face la sucursalele și agențiile din Basarabia și Bucovina de Nord, ale

Băncii Naționale a României. Pentru înlesnirea populației, s'a admis ca în orașele în care Banca Națională nu are agenție sau sucursală, cum și în comunele rurale, preschimbarea să poată fi făcută — în numele Băncii Naționale a României — de către percepțiile fiscale.

Caracteristicile biletelor ce urmează a fi preschimbate, sunt:

Biletele de 500 lei tip II, format mare, au tipărit pe ambele fețe 2 țărâni.

Biletele de 500 lei tip III, de culoare verde, au tipărit pe față chipul fostului Rege Carol al II-lea.

Biletele de 1000 lei tip III format mare, de culoare cafenie, au tipărit pe față chipul fostului Rege Carol al II-lea iar pe cealaltă față 2 țărâni.

Locuitorii din categoria de mai sus, care posedă bilete de 500 lei tip II și III, și bilete de 1000 lei tip III sunt invitați să le prezinte de urgență la preschimbare, cunoscând că ziua de 13 Decembrie 1941 este ultima zi până la care se poate face această preschimbare.

D. PROFESOR MIHAI ANTONESCU, PREȘEDINTELE AD-INTERIM AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI, A PLECAT LA BERLIN INVITAT FIIND DE GUVERNUL REICHULUI

Duminică seara a plecat la Berlin d. Prof. Mihai A. Antonescu, vice-președinte și Președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri.

D-sa a fost invitat de guvernul Reichului și a plecat întovărit de d. Manfred von Killinger, ministrul Germaniei în România.

La plecarea din gara de Nord d. Prof. Mihai A. Antonescu, Vice-Președinte și Președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri, a fost salutată de către membrii guvernului, domnii: gen. N. C. Stoicescu, ministrul Finanțelor, Const. Stoicescu, ministrul Justiției, prof. dr. Petre Tomescu, ministrul Sănătății, gen. Popescu Dumtru, ministrul Interne, Ion Marescu, ministrul Economiei Naționale, Constantin Dăneșcu, subsecretar de Stat la Muncă și D. I. Sandu, subsecretar de Stat la Culte.

Deasemenea se mai găsește pe peronul gării de Nord, veniți să salute la plecare pe d. Prof. Mihai Antonescu, domnii: dr. Stelzer, Consilier al Legăției Germane din România, Pr. Solms, atașat cultural al Legăției germane, Al.

D. PROF. MIHAI ANTONESCU

Basarabia Maresalului

În ultimul consiliu de miniștri s'a hotărât ca toate departamentele să lucreze cu directoratele din guvernământul Basarabiei prin președinția Consiliului de Miniștri.

Această hotărâre demonstrează dorința Maresalului de a veghea personal asupra tuturor activităților Basarabiei. Fiindcă Maresalul nu vrea să rămână numai desrobitor și întregitor de Tărâ, ci și ziditor de viață nouă în Tărâ reintegrată și prin provinciile desrobite.

Noi cei ce am avut fericirea să stăm în Tărâ liberă un an încheiat, am cunoscut strădania titanică a Maresalului pentru Tărâ, dar și pentru Basarabia. Ori de câte ori s'au scuturat câte un oftat mai adânc, Maresalul ne liniștea îmbărbătându-ne.

Iar când noi, cei ce agitam pro-

blema Basarabiei, pe calea scrisului, atrăgeam proteste din partea legăției bolșevice, primeam avertismente severe din partea Maresalului: „Să fie prudenți ca să nu-mi încurce socoteliile. Să fie incredinți că Generalul Antonescu veghează mai mult ca oricine la readucerea fraților și pămintului răpit în hotarele libertății ale Tărâi”.

Și războiul desrobirii a confirmat intru totul cuvântul și strădania Maresalului.

Azi însă, întregitorul vrea ca provincia săcadă din fi și de bogățiile pe care le lăseserăm la 28 Iunie 1940, să renască viața nouă.

Deaceia ochii îi sunt ațintiți mai mult ca oriunde aici.

Orice înviator, orice măsură de mai bine, ne vor veni dela Maresal.

Și Basarabia are multe răni de vindecat și multe lipsuri de completat. Fiindcă pe aici a trecut focul apocaliptic al bolșevismului. Nu cred să existe astăzi undeva, pe fața pământului sate și orașe mai secătuite de populație ca în Basarabia. Dar nici familiile mai distruse ca aici. Când un oraș ca Orheiul ajunge să rămână cu trei mii de locuitori, în loc de 13.000, iar Chișinăul cu 38.000, dela 120.000 sub noi și 500.000 sub bolșevici, ne putem imagina câtă suflare omenească a trebuit să fie deportată în marșul „Poștului în Siber” sau căsăpita de călăii Kremliului. Dar nu numai atât. S'a infiltrat în sufletul celor robii atâtă groază, că-s pur și simplu inebunați de frică. Va trebui să treacă timp și să se ia măsuri radicale de însănătoșire. Iar măsurile izvorăte din dragostea Maresalului față de moldovenimea nevinovată, vor trebui aplicate cu același dragoste din care emană.

Maresalul vrea o Basarabie nouă, clădită pe credința în Dumnezeu părinților noștri, pe dragostea de Neam și pe venerația morților eliberatori. Vrea o Basarabie unitară în credință și acțiune, streină de tot ce-i secta-

stru Plenipotențar, Petre Ilcus, directorul Presel, Th. Solacolu, directorul Agenției „Rador”, Iud. Nistor de la Președinția Consiliului de Miniștri precum și numeroși funcționari superiori ai Ministerului de Externe.

D. Profesor Mihai A. Antonescu a sosit pe peronul gării întovărit de membrii guvernului și a fost salutată la urcarea în vagon de către d. Manfred Killinger, ministrul Germaniei la București.

Câteva minute înainte de plecarea trenului, d. Prof. Mihai A. Antonescu s'a întretinut în mod cordial și bine dispus, cu câteva personalități prezente pe peronul gării.

D-sa este întovărit în călătoria pe care o face la Berlin de d. niștru Davidescu, secretar general al ministerului Afacerilor Străne, precum și de funcționarii cabinetului d-sale: d. lt. col. Gallu, director militar de cabinet al Președintelui Consiliului, Ion Rădulescu, director de cabinet, Liviu Cărgăneșu șef de cabinet și director S. M. Antonescu.

Basarabia Maresalului

poate fi lăsată pe mâna sfarșitorilor. Intrigații de meserie nu mai au ce căuta la noi. Ii vedem cum se sbat și cum încearcă să-și reactualizeze metodele, impropunând cu noroi în cei, ce răspundând la apelul Maresalului, vor să lucreze sau chiar lucrează la nouă zidire ce va să se facă pe pământul basarabean. Ii știți pe toți și-i vom divulga la timp.

Până atunci însă cei ce vor să lucreze să fie lăsați în pace. Fiindcă altfel se zădărnicește acțiunea salvatoare a Maresalului.

Vasile Țepordei

ROSTOVUL

Rezistența pe care o mai opun bolșevicii este în funcție de Caucaz. Pe finalul bătăliei din Marmarica se reazămă, de fapt răspunsul Franței libere

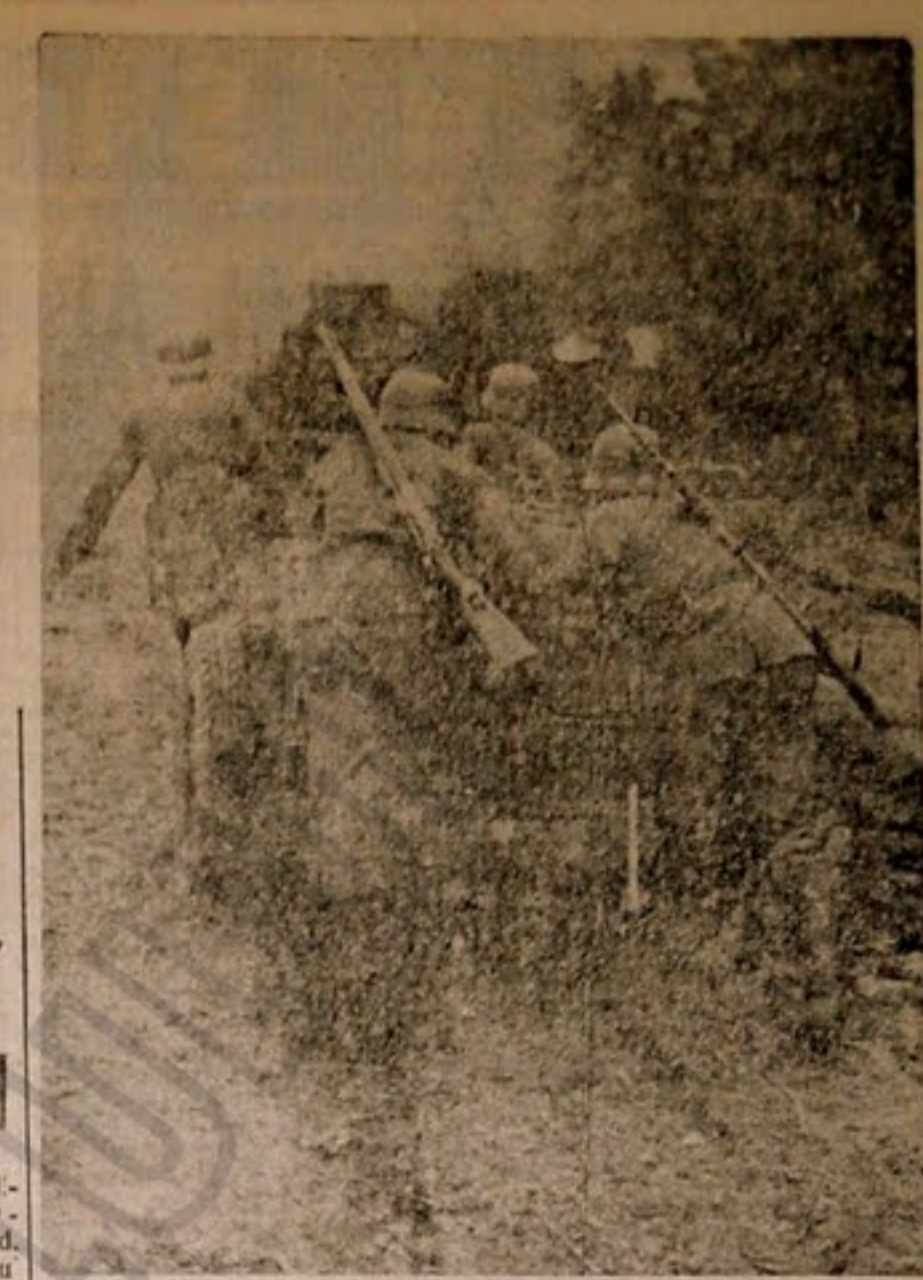
Comentariile de circumstanță, dus-mănoase, pe care le făceau posturile de radio ale demopulatoresilor din Anglia și Statele Unite, secundate de o presă fără scrupule, edulau să convingă lumea că, deoarece Iarna a venit anul acesta mai devreme și foarte aspru, frontul de Est va fi obligat să intre într-o fază staționară și fără perspective militare. N'a trecut însă prea mult dela aceste prognosticuri gratuite, făcute de dușmanii Germaniei, că — subit — frontul de Est a intrat într-o febrilitate care a cucerit atât de s'arbit din nou în dezamăgire pe toți acei cari își făcuseră iluzii. „Generalul Iarnă” pe care se conta atât de serios în războiul dus de Germania împotriva bolșevicilor, se dovedește de data aceasta nu tocmai atât de vrăjmas ca în 1912. Dimpotrivă. Forțele germane, susținute de un aparat perfect de aprovizionare, au putut face față tuturor piecărilor ridicate de prapădă albă care s'a abătut acum câteva zile asupra frontului de Est. Operațiile n'au încetat un moment, iar concursul masiv al aviației a fost permanent și eficient.

Dar operațiile au atins punctul lor culminant, când viscolul scăzând în intensitate, tancurile germane au putut să se deplaseze în vocea pământului înghesat, alergând cu toată viteza după bolșevicii în retragere. Astfel, dacă în legătură cu luptele inversate cari se dau pentru Moscova, chiar bolșevicii afirmă că „situația este extrem de serioasă”, în sectorul Donului ei sunt literalmente distruși, resturile lor retrăgându-se în debandadă între râul Sel și calea ferată care duce spre Kropotkin, din Caucazia de Nord. Gușile acestor mari succese, forțele germane au cucerit Rostovul, unul dintre centrele cele mai comerciale și mai însemnate porturi ale Mării de Azov. De când a fost înălțat, din 1741, Rostovul a servit într-una îndelungă perioadă ca o bază de aprovizionare a armatei ruse, ca un fel de poartă a recuzitelor spre calea de apă a mării. Vastele lui cheiuri sunt aglomerate cu peste o sută de antrepozite, cu elvețiere și cu numeroase depozite. Importanța comercială a Rostovului a crescut și mai mult de când abilitățile Donului și Donetului au fost amenajate pentru navigație, astfel că transporturile se făceau, între producători și piețele de desfacere, în modul cel mai simplu, dar și cel mai puțin costisitor. Cu toate acestea, Rostovul este dublat și de o industrie cu totul excepțională care era în continuă dezvoltare. Producția de armament reprezenta un coeficient important față de celelalte producții de aci. Pe lângă o vastă fabrică de munții, Rostovul putea construi avioane de vânătoare și de bombardament și avea o imensă uzină de care de luptă și încă una de automobile blindate. Nu mai vorbim de fabricile de mașini agricole a căror centrală, dela Solmestroi, nu cunoștea rivalitate în Rusia Sovietică și nici de marile ateliere, situate în periferia de Nord a Rostovului, din cari ieșeau anual mii de vagoane noi, dela cele de marfă până la cele restaurante.

Cucerirea Rostovului de către forțele germane înseamnă, într-adevăr, un formidabil câștig din punct de vedere comercial și industrial, dar mai înseamnă și interceptarea definitivă a conductei principale de petrol care alimentează, dela Baku, Rostovul și Lisiclianskul: primul pentru export prin vasele cisterne ale Mării de Azov; al doilea, pentru nevoile interne ale Rusiei Sovietice. Cei care facea mai interesantă această cucerire, este și faptul că dela Rostov conducea principală de petrol care se termina la Lisicliansk, se ramifica într-o altă conductă pentru alimentarea Novocerkasskului și a Mikovskului.

Datorită noreului său de mare port și de centru industrial, la Rostov — dată cu conducția principală de petrol — se strâng, ca într'un mănunchi, cei ferate și șosele de piață cari dau Rostovului o animație de oraș american.

(Continuare în pag. IV-a)

Undeva pe frontul de război...

SĂ FIM ÎNTELEGĂTORI

Am dus și continuăm să ducem un război dintre cele mai grele. Trupele dușmane sunt formate din liniile ctescul și edacat sub regimul bolșevic. Acel tineret nu luptă pentru neamul sau pămintul lui, ci pentru așa zisul ideal, comunist, de pe urma căruia s'a văzut cine profita.

În fața considerabilului număr de arme și de luptători fanatizați am stat noi, în sectorul ce ne-a revenit, alături de trupele germane, pe linia front orientat. N'am avut nici arme, nici numărul dușmanilor. Dar cu ce am avut și cu sufletul luptătorilor am reușit să reluăm ce a fost el nostru și să alungăm pe bolșevici de parte de hotare.

Smerțile au fost mari — și ele contănuă încă, dar trebuie să le facem. Unii și-au sacrificat viața, alții au avut și mai toți interesele și liniștea necesară vieții.

Neobișnuit de numeroasele transporturi pentru armată au ocupat și în parte ocupă și azi — căile ferate și vehiculele, în special pe cele cu tracțiune animală. Rechițiționarea acestora, ca și a camionilor automobili, a fost foarte larg, așa ca să fie îndestulată cerințele armatei.

De aci, o foarte simțită lipsă a mijloacelor de transport pentru satia furnecia nevoilor de aprovizionare ale populației civile.

La această neajunsuri ce decurg în mod firesc din starea de război, se adaugă și altele care se datoresc altor cauze. Astfel nu e prea mare disponibilitatea de alimente de primă ne-

cesitate, pentru că am avut un an agricol mediocru, cu producție redusă, din cauza numeroaselor ploți căzute, ca și din cauza că marea majoritate a muncitorilor agricole a fost lăsată de femei și minori.

Și să nu uităm că în actualul teritoriu al României se adăpostesc încă aproape un milion de refugiați, care consumă din disponibilită de alimente, destul de redus al localnicilor.

Întră adăte efecte ale căror cauze le cunoaștem. Aceste efecte sunt suferințele s'nele. Dar nu trebuie să uităm împrejurările în care trăim. Nici fărțile mai mari și mai avute de, căi România nu sunt scutite de neajunsuri de același natură ca și ale noastre, chiar dacă n'am fost sau nu sunt în război.

Și tocmai pentru că timp elurările de azi sunt excepționale de grele, ireversibile, chiar dacă n'am fost sau nu sunt în război.

Pentru aceasta să fim înțelegători, să ne înțelegem cu răbdare și să munțim. Înțelegerea situațiilor ne dă seninătatea sufletului, atât de necesară pentru a putea suporta greutățile ce le întâmpinăm în împrejurările grele. Răbdarea este dovada ce trebuie s'o facem că ne dăm seama de vremile ce le trăim. Iar munca e stăruială mijloc permis prin care putem să reducem din greutățile ce ne apăsă.

Deci: înțelegere, răbdare și muncă — și vom trece cu seninătate acesse vremuri neobișnuit de grele.

D.

Plecarea d-lui Prof. Mihai Antonescu, vice-președinte și președinte ad-interim al Consiliului de miniștri în Germania

VIATA BASARABIEI

LA CHIȘINĂU S'A REDESCHIS ȘCOALA DE OFICIANȚI SANITARI, ȘCOALA DE MOAȘE ȘI ȘCOALA DE SURORI INFERIOARE

In capitala Basarabiei au început să funcționeze școala de oficianți sanitari, școala de surori-infirmiere și școala de moașe, la redeschiderea cărora au contribuit în largă măsură pentru activitatea lăudabilă, d. dr. Const. Lissievici, Inspectorul general sanitar al Basarabiei.

Aceste instituții pentru pregătirea îndrumătorilor sanitari ai satelor, din provincia noastră, funcționează sub auspiciile Directoratului Sanitar al Basarabiei.

Școala de surori-infirmiere funcționează pe lângă Spitalul Central, fiind condusă de dr. Ceapă. Cursurile sunt predate de către toți medicii primari ai spitalelor locale, d-nii dr. Teodoru, dr. Augustin Mureșanu,

dr. Arsenie, dr. Munteanu, dr. Constantinescu, etc. Școala dispune de un internat pentru 50 elevi.

Școala de moașe este repartizată pe lângă Spitalul județean și este condusă de către d. dr. Toma Cherculescu, având ca profesori pe d-nii: dr. Curmei, dr. Barhudarov, dr. Balaban, etc. Această școală dispune de un internat de 60 elevi.

În ce privește școala de oficianți sanitari, aceasta este pusă sub conducerea d-lui dr. Gh. Bocearov, medicul șef al Municipiului, fiind sub directă supraveghere a d-lui dr. Const. Lissievici. Cursurile acestei școli sunt predate de d-nii dr. Bocearov, dr. Barhudarov, Munteanu, etc.

DESPRE POLICLINICA ȘCOLARĂ

Pe str. Mihai Viteazul din localitatea noastră, a fost organizată o policlinică școlară unde sunt îngrădiți gratuit elevii școlilor primare din Chișinău.

În prezent policlinica funcționează sub conducerea D-nei dr. Alexe Nadejda, secondată de d-ra

Munteanu, soră de ocrotire, și de d. Malearschi oficianț sanitar.

Există un cabinet dentar și alături pentru bolile de nas, gât, ochi, urechi, cabinetul pentru raze ultraviolete, ultra scurte și ultra-roșii urmând să fie pus cât de curând în funcțiune.

La spitalele din Chișinău s'au terminat reparațiile

În urma eforturilor depuse de d. prof. Ion Băileanu, Consilier de Stat al Ministerului Sănătății din Basarabia, precum și datorită muncii de fiecare zi a medicilor șefi ai spitalelor din Chișinău, lucrările de reparație, — începând imediat după desrobirea provinciei noastre de sub jugul hoardelor bolșevice, — la spitalele din localitate și continuând într-un ritm accelerat, sunt astăzi aproape în întregime terminate.

Renovarea Spitalului Central a fost terminată complet, acest așezământ urmând a fi redat folosinței obștești în cel mai scurt timp. La fel și în ceea ce privește Spitalul de contagioși, aflat sub

conducerea d-lui dr. Munteanu și al Spitalului din Costinjești, acesta din urmă suferind stricăciuni grave atât de pe urma cutremurului, cât și din cauza actelor de devastare, făcute cu ocazia retragerii bestiiilor roșii de pe pământul sfânt al Basarabiei.

Toate spitalele din Chișinău sunt sub o bună administrație, datorită grijei și sârguinței conducătorilor lor.

În cercurile medicale de aici se precizează că la 1 Decembrie a. c., va fi deschis și Spitalul „Regina Maria”, aflat sub conducerea d-lui dr. N. N. Constantinescu.

INFORMAȚIUNI

D. medic inspector general dr. Const. Lissievici, directorul Serviciului sanitar al Basarabiei, a fost chemat la ministerul Sănătății pentru a participa la conferința sanitară a acestui departament.

În cursul zilei de ieri, Luni, 24 Noembrie, a sosit în localitate d. Ovidiu Vlădescu, Secretarul general al Președinției Consiliului de Miniștri.

D-a-a făcut o vizită la guvernământul Basarabiei apoi a inspectat directoratul învățământului și al Culturii, cu care primește interes de situația învățământului de toate gradele din provincia noastră, de numărul profesorilor și a învățătorilor prezenti la posturi cât și despre acei dintre membrii corpului di-

dactic, cari nu s'au prezentat încă la posturi.

În legătură cu acestia din urmă, d. Secretar general Ovidiu Vlădescu a dat dispozițiuni ca să fie imediat înlocuiți.

Lămuririle necesare cu privire la situația învățământului din Basarabia i-au fost date de către d. Titus Hotnog, directorul directoratului învățământului și al Culturii.

În cursul zile de astăzi, Marți, d. Secretar general Ovidiu Vlădescu a inspectat următoarele școli din Chișinău: Liceul Bogdan Petriceicu-Hașdeu și Liceul „Alexe Cușu”. Aici a asistat la lecția d-lui prof. Pantelimon Erhan, însoțit cu elevii clasei a VIII-a a acestui liceu.

În cadență prin Chișinău, la defilarea din 16 Noembrie a. c.

O nouă eră pentru școala basarabeană

Problema profesorilor rămași sub ocupație sovietică. Martirajul și eroismul profesorilor basarabeni. Ședința adunării generale a Asoc. profesorilor secundari din Chișinău.

Duminică 23 Noembrie, orele 11 dim., a avut loc la liceul „Alexe Russo” din Chișinău, adunarea generală a Asociației Generale a Profesorilor Secundari din România, secția Chișinău, cu participarea unui mare număr de profesori și profesori din localitate.

Ședința a fost deschisă de P. C. Pr. Ilie Tocan, președintele Asociației, care, în cuvinte alese și bine simțite, a adus salutul său discipolilor basarabeni ce se regăseau din nou, în Chișinău desrobite.

P. S. Sa a făcut o interesantă expunere asupra evenimentelor cari au premers zilei de 28 Iunie 1940, când hoardele roșii dela Răsărit s'au nădușit asupra Basarabiei și a Bucovinei de Nord, invadând și

cutropind aceste frumoase provincii cari au fost și vor fi totdeauna românești.

Evenimentele din anul 1940, — spune P. C. Sa Pr. Ilie Tocan, — a lăsat grav atât materialmente, cât și moralmente, Asociația Profesorilor Secundari din Chișinău. Întreaga ei avere a fost devastată sau prădată de bolșevici. Astăzi, ne găsim din nou în Chișinău nostru românesc, datorită jertfelor neaprecuate ale ostașilor români și ale armatei invincibile germane, conduse la biruință de către d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, în primul an de glorioasă domnie a M. S. Regelui Mihai I.

Martirajul și eroismul profesorilor basarabeni

În continuarea P. C. Sa a propus ca în memoria acelor profesori basarabeni cari au fost ecrutați de bolșevici, să se păstreze un minut de reculegere, ca și pentru acel cazni pe câmpul de onoare pentru desrobirea Basarabiei. (Asistența a păstrat câteva clipe de adâncă reculegere și de pioasă aducere aminte).

Vorbitorul a mai arătat că o altă categorie de profesori au fost deportați și în consecință, a invitat adunarea să aibă grija de familiile acestor năpăstuiți ai soartei și al crezului naționalist român.

La sfârșit, P. C. Sa a spus că un număr de altele destul de mici profesori basarabeni au rămas sub ocupație și au conlucrat cu bolșevicii, căutând să se evidențieze, indiferent dacă au avut sau nu, convingeri comuniste. Faptele acestora trebuie înfățișate cu toată tăria și cu toată indignarea.

Deasemenea, au mai rămas în Basarabia și o seamă de profesori cari, spre a nu-și primejdi viața și existența materială, au fost nevoiți să funcționeze în școlile sovietice, mereu supuși umilințelor și unei terori nesfârșite. Aceștia trebuie să se bucure de

toată înțelegerea autorităților și a colegilor lor, bineînțeles numai dacă activitatea lor n'a fost vădit dăunătoare intereselor statului român.

MISIUNEA PROFESORILOR TRIMIȘI ÎN BASARABIA

După aceasta, P. C. Pr. Ilie Tocan a vorbit despre marea chemare ce o au profesorii cărora li s'a arătat încrederea de a fi fost numiți în Basarabia și cari, ca și în 1918, vor avea să depună o muncă uriașă pentru formarea noului vițiu în Moldova dintre Prut și Nistru. Toți cei numiți în învățământul din această provincie, trebuie să fie mândri de mandatul ce li s'a încredințat pentru răspunderea culturii și pentru bunul mers al școlii românești în Basarabia.

Apoi a arătat că intrucât mandatul conducerii Asociației a expirat, propunând alegerea unei comisiuni intermediare care să conducă treburile Asociației până la Februarie 1942 când se vor face alegerile potrivit Statutelor Asociației.

PROBLEMA PROFESORILOR RĂMAȘI SUB OCUPAȚIA SOVETICĂ

În urma propunerilor făcute, s'a alcătuit biroul adunării în compo-

rea următoare: președinte, Leon T. Boga; vice-președinte, Nic. Dragomir și Dimitrie Nichita; secretar, Miron Holban.

D. Leon Boga, arătând că o mare dăcălimesă românească în Basarabia de a nu lăsa să se strecoare în sânul școlii elemente cu atitudine anti-românească sau dubioasă, elemente cari au rămas odinioară sub stăpânire bolșevică. În legătură cu aceasta, d-a-a amintit motiunea votată în acest senz acum trei săptămâni când s'a ținut prima adunare a profesorilor din Chișinău.

Referitor la problema clarificării situației profesorilor rămași în Basarabia după cutropirea acestei provincii, au luat cuvântul, d-nii profesori: Pant. Erhan, Apostol Victor, Nicolae Dragomir, Pr. Ilie Tocan, Temistocle Malenda, Alexandru Ebervain, Dimitrie Nichita, Ion Ramba, Victor Cîrșeșchi, Alexandrescu, toți exprimându-și cu fermitate părerea că acei dintre profesorii în cauză, ce vor fi găsiți vinovați, să-și primească pedeapsa cuvenită, iar acei cari n'au avut atitudine dușmănoasă față de interesele românești, să fie reintegrați în funcțiuni cu toate drepturile lor.

În altă ordine de idei, d. prof. Victor Cîrșeșchi aduce la cunoștință adunării că un grup de profesori a luat inițiativa înființării unei cooperative proprii. Asistența a primit cu vie satisfacție această comunicare, avizându-se pentru înscrierea în cooperativă a tuturor membrilor asociației.

La finele desbaterilor, s'a procedat la alegerea noii comisiuni intermediare a Asociației, în compunere următoare: președinte, Leon T. Boga (lic. „B. P. Hașdeu”); vice-președinte, Elionor Usatinc (lic. „Alexe Russo”); și N. Dragomir (Sc. normală de învățători); secretar, Miron Holban (lic. Comercial); casier, I. Negoescu (lic. Industrial); Victor Mateevici (Seminarul Teologic); d-na Constantinescu (lic. com. fete „Regina Maria”); d-na Simionescu (lic. teoretic fete „Regina Maria”); pr. Ilie Tocan (lic. Eparhial fete „Regina Maria”); dr. Alexandrescu (sc. normală de conducătoare); d-na Nichita (sc. normală de învățătoare); d-na Pătrășcu (lic. Industrial „Reuniunea femeilor române”); d-na Goncearenco (sc. de Gospodărie urbană); și d-na Hărășan (gimnaziul tehnic). Reuniunea a luat sfârșit într-o atmosferă de înalt euforism și de hotărâre pentru muncă, în vederea ridicării culturale a provinciei noastre.

Sergiu C. Roșca

Pomi fructiferi pentru ostașii români

D. prof. Gh. Alexianu, Guvernator civil al Comandamentului militar al Transnistriei, a luat hotărârea ca din pepinierile ce se află pe malul Nistrului, să doneze 100.000 pomi fructiferi d-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, spre a fi

împărțiți acelor ostași, cari, cu jertfa sângelui lor, au contribuit la desrobirea meleagurilor românești dintre Nistru și Bug. Acești pomi vor fi distribuiți de către d. Mareșal Antonescu, ostașilor săi, în cadrul unei înălțătoare solemnități patriotice.

DATE CERUTE DE MINISTER DIN PARTEA MEMBRILOR CORPULUI DIDACTIC

Directoratul Învățământului din Basarabia a trimis Inspectoratelor școlare de plasă și de circumscripții o circulară prin care le cere de urgență următoarele date:

1. Un tabel cuprinzând pe toți învățătorii și maștrii titulari, inclusiv cei detașați în altă parte, precizându-se în dreptul acestora localitatea și județul unde funcționează.

2. Un tabel de toți învățătorii și maștrii utilizați, cu indicarea comunei și județului de unde provin.

3. Un tabel de toți învățătorii provin.

și maștrii detașați în plasă, cu mențiunea localității și județului unde sunt titulari.

În dreptul fiecărei persoane se va arăta numărul statului personal, gradul școlii unde funcționează, iar pentru învățătoarele și maștrile căsătorite, divorțate sau necăsătorite se arată și numele avut în trecut.

Deasemenea, se pune în vedere învățătorilor, că în orice corespondență directă cu Ministerul să se precizeze Comuna și Județul unde sunt titulari, iar cei utilizați, să arate și locul de unde provin.

CONFERINȚĂ ADMINISTRATIVĂ LA PREFECTURA LĂPUȘNA

Măine, Miercuri 26 Noembrie, la Prefectura județului Lăpușna are loc o importantă conferință cu participarea tuturor prim-prefetilor și a șefilor de servicii din județul nostru.

Conferința va fi prezidată de către d. col. Georgescu Ștefan, prefectul județului.

Se vor discuta problemele activității desfășurate până acum pe teren, stabilindu-se și programul activității administrative viitoare. În cadrul acestei conferințe se vor lua ultimele măsuri pentru definitivarea operelor de refacere a județului nostru până în cele mai mici amănunte de ordin administrativ.

Identificarea cărților cari au scăpat de distrugerea bolșevicilor

Se știe că sovieticii, imediat după cutropirea Basarabiei, au procedat la strângerea tuturor cărților românești din bibliotecile publice și particulare din Chișinău.

Astăzi au început lucrările pentru identificarea proprietarilor cărților cari au scăpat de distrugerea bolșevicilor. Lucră-

rile sunt conduse de o echipă de profesori și învățători detașați, sub conducerea d-lui Leon Boga, profesor de liceu și director al Arhivelor Statului din Chișinău.

În felul acesta a fost descoperită o bună parte din biblioteca d-lui prof. univ. C. Tomescu, fost ministru.

POSTURI DE PRETORI VACANTE ÎN JUDEȚUL LĂPUȘNA

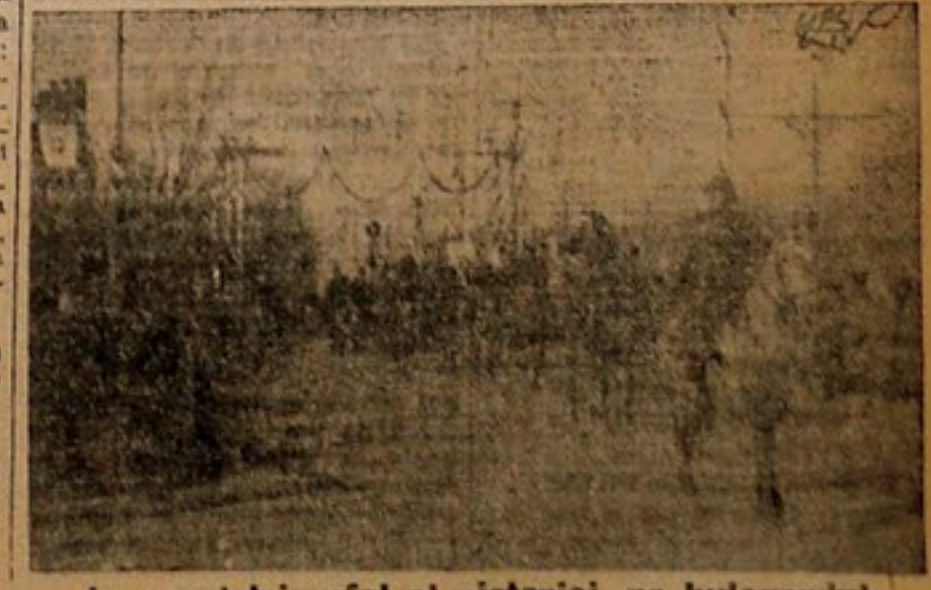
Începând dela 15 Noembrie, a. c., toți preoții din jud. Lăpușna au fost încadrați ca prim-pretori. Locurile de pretori, devenite va-

cante, vor fi completate cu elemente tinere și pline de energie, pentru învierea vieții administrative în județul nostru.

A ÎNCEPUT REVIZUIREA PROFESORILOR RĂMAȘI SUB OCUPAȚIE

La Chișinău a început revizuirea situației profesorilor rămași în Basarabia după cutropirea bolșevică. Urmează să se prezinte în fața

Comisiunii Centrale de revizuire aproape 60 profesori cari intră în această categorie.

În pasul triumfal al victoriei, pe bulevardul Alexandru-col-Bun din Chișinău

Avocat
THEODOR BUNESCU
Birou de notariat
și avocatură
orele de primire: 7-8
și 3-5
Chișinău, str. Regina
Maria 57, vis-a-vis de
Tribunal

NUMIRI DE CANTAREȚI
Victor Spîneli la Pitușca — Lăpușna; St. Grama, la Brănzău — Orhei; Velichiu Grigore, la Geamăna — Tighina; Prăguta Petre la Cîmălia — Tighina; Pleșoa Mihai, la Tarnău — Tighina; Ștefan Leahu, la Iurcani — Lăpușna; Oalmădu, la Călfă — Tighina; Iacob

ROSTOVUL

(Urmare din pag. 1-a)

găsește principalele de petrol spre calea ferată care traversează Caucazia de Nord, dela Błogodarnoje, la Novorodsk. Cu depășirea Novocerkasskului de către forțele germane, linia din Rostov, pe calea ferată dintre Stalin-grad și Jekaterinodar este amenințată să fie înlocuită complet în zilele care vin, răpindu-se bolșevicilor încă o nouă ocazie de rezistență.

Asadar, „generalul iarnă” trădează vâdit pe vechii lui aliați cari, cu o sută treizeci și unu de ani în urmă, au învins pe Napoleon.

Bătălia care se desfășurază în Marmarica, este în toată. Din telegramme și comentariile sosită în cursul săptămânii de ieri, această bătălie se caracterizează printr-un efort extraordinar pe care îl depun englezii pentru a obține, cu orice preț, oarecare succese.

Cuvintele d-lui Churchill, rostite în legătură cu această bătălie, ar motiva într-o măsură acest efort, armata engleză urmărind reabilitarea ei pe uscat. Dar dacă trebuie să se țină seama de integral, de cuvintele d-lui Churchill, bătălia din Marmarica poate fi socotită ca începutul unui al doilea important front, după frontul de Est și motivul politic care ar pune în discuție imperiul colonial francez.

CA armata engleză încearcă să se reabiliteze, nu este un lucru de mi-

NESDRUNCINATA SOLIDARITATE A NAȚIUNII

(Urmare din pagina 1-a)

Maresalul Antonescu observase cu toată obiectivitatea evoluția politică nefastă a vechilor regimuri. Și de aceea, în clipa când a luat conducerea Statului, a știut să producă o schimbare fulgurantă în mentalitatea românească, însușind numai în câteva luni de zile să regroupeze în jurul său toate energiile care până atunci se risipiseră în acțiuni mărunte sau atitudini de critică față de acțiunile politice ale regimului precedent.

În ciuda greutăților nemăsurate provocate de starea de război, Conducătorul Statului a procedat în toate manifestările sale politice cu toată energia impusă de situație.

Toate reformele înregistrate în răstimpul dela 6 Septembrie până azi de viața publică a României, poartă pecetea autentică a marilor necesități din care izvorăsc. Conducătorul Statului n'a lăsat niciuna din problemele care apăsau societatea românească, necercetată și nerezolvată.

Dar, se înțelege dela sine, truda d-sale s'a isbit de multe neajunsuri cari nu puteau fi repede înlăturate.

Și e impresionantă destăinuirea pe care Maresalul o face țării în proclamația de mulțumire dată după plebiscit:

„Desigur n'am putut împlini toate nevoile și n'am înlăturat toate năzuințele.

„Dar, se înțelege dela sine, truda d-sale s'a isbit de multe neajunsuri cari nu puteau fi repede înlăturate.

S BERIA „BAZA DE ARMAMENT” PENTRU UNIUNEA SOVIETICĂ?

Interes te consideră ni economice

BERLIN, 7 (UTA). Problema în ce direcție va fi în stare Uniunea Sovietică să înlocuiască pierderea regiunilor industriale a Ucrainei, prin stabilirea și instalarea de industrie grea din Siberia, presupune în mare măsură specializări în materie germană. O atenție deosebită se acordă bazinului Kuznetzk, care se află situat aproape de Novo-Dibirsk, între cursul superior al fluvierilor Obi și Irtiș, și care trebuia să devină după bazinul Donețului, al doilea centru de industrie grea a Uniunii Sovietice. „Uzina de armament siberiană”. În câțiva ani s'au și ridicat de fapt mari stabilimente industriale în jurul orașelor Leninok și Stalinok. Dintr-o comparație a cifrelor de producție rezultă totuși că pierderea bazinului Donețului nu poate fi înlocuită.

Pață de producția totală: Bazinul Donețului și Niprului produce în 1934 o sută și douăzeci și șase la sută oțel laminat, 50 la sută oțel laminat.

rare, cu toate că norocul englezilor nu pare să se arate nici de data aceasta. Deschiderea unui al doilea front în Marmarica, însă, pentru salvarea frontului de Est, este direct ceva stupid. Dece, mă rog, nu încearcă armata engleză să deschidă acest al doilea front în Caucaz, de pildă, unde ar avea de apărut petrolul și nu nișurile călătoare și fierbinți din Marmarica? Chestiunea care, totuși, pare mai verosimilă este aceea care privește imperiul colonial francez, pe care îl lădăuș — deopotrivă — și Anglia și Statele Unite. Mai ales Statele Unite, Propaganda în jurul bătăliei din Marmarica pune în discuție blocarea imperiului colonial francez pe motivul că demisia generalului Weigand nu place nici la Londra și nici la Washington. Or, după cum se vede din enervarea democratică din cele două capitale, demisia a fost primită de guvernul din Vichy, tocmai pentru a contracara manevrele politice, brodate pe fondul bătăliei din Marmarica. Franța liberă, Franța și Polonia, rămân calma pe linia intereselor ei naționaliste și de securitate teritorială.

Consecințele bătăliei din Marmarica nu pot aparține pozitivilor englezilor și deci, manevrele politice cari ar putea avea în Marmarica liberă, se vor desfășura ca multe alte manevre politice, fiindcă și în Marmarica — ca și pe frontul de Est — forțele Axei sunt prezente și gata.

FILMUL „TRANSILVANIA” IN CADRUL MANIFESTAȚIILOR ROMÂNEȘTI DELA VIENA

VIENA, 24 (Radio). — Presa din Viena continuă să se preocupe de seria manifestărilor românești organizate de Ministerul Propagandei Naționale, serie începută cu deschiderea oficială a Expoziției noastre de artă populară, a cărei solemnitate s'a desfășurat în ziua de 21 Noiembrie, a. e. în prezența d-lui Reichsleiter Baldur von Schirach.

Ziarele comentează cu multă căldură și entuziasm filmele românești culturale și de război prezentate la gala cinematografică dela Opern-Kino, în după amiaza zilei de 21 Noiembrie.

Documentarele românești de război — scrie „Volksischer Beobachter” — ne oferă aspecte din luptele viteștii ale armatei române și sunt mărituri despre faptele scandalose ale războiului. Chibănuș; Secare lămașe apasă cu o acuză din cele mai grave, îndecise asupra sadismului indeo comunist.

„Filmul „Transilvania” a exprimat într-un cadru pitoresc vechimea culturii românești în Ardeal, care poartă aproape pretutindeni și urme de influență culturală germană.

„Încununarea programului s'a făcut cu filmul „Țara Moților”, oglinda vieții de toate zilele a moților, urmași ai dacilor, oameni nemeișoroni de harnici, care deși în mijlocul unei naturi sărace și aspre, strălucesc prin comorile lor artistice și prin înalta concepție de viață întărită în fiecare din manifestările lor culturale.”

Intr'un vast reportaj în „Deutsches Nachrichten Büro” scrie că din filmele de război, oferind aspecte bogate din luptele armatei române, care la revenit aripa sudică a frontului contra bolșevismului, au impresionat într'un chip cu totul deosebit scenele emoționante privind luptele pentru ocuparea Odesei; scenele de un dramatism sugestiv măriturind barbaria și înalțarea războiului și a evreilor la Chibănuș; precum și pasagiile pline de o justifica-tă mândrie referitoare la construcția podului Maresal Antonescu pe Nistru și la întoarcerea de pe front a unui regiment românesc, încercat de glorie.

Cele două filme culturale — continuă agenția oficială germană — au oferit vizitatorilor o excursie în Transilvania și în țara Moților, nume preferat pentru regiunile auriere din Vestul muntos al Ardealului.

„Filmele acestea n'au adus în fața spectatorilor numai imagini expresive, ci și o cultură și artă, care au reprezentat ceva mai mult: au oferit publicului german posibilitatea de a se apropia cu încredință de poporul român, aliat în lupta contra dumanului comun, comunismului.”

„Grosse Volkszeitung” relevă în mod deosebit imaginea care redau vizita pe front a Majestății Sale Regele și este adănc impresionat de viața moților, despre a căror vechime spune că se pierde în neamul strămoșilor; acești oameni — continuă ziarul — trăind pe culmele aspre sau în văile înguste ale Munților Apuseni, izolați și așezați la poartă de calea marilor drumuri de circulație, au păstrat până în zilele de astăzi o cultură și o civilizație de milenii nealterată.

Gala cinematografică de Vineră — încheie ziarul — a fost un prilej foarte nimerit pentru intensificarea interesului cu care Viena privește și admiră reînălțarea națională a po-

porului român sub conducerea Maresalului Antonescu.”

La gala cinematografică au asistat: d. Karl Scharitzer, locțiitorul d-lui Baldur von Schirach, d. Jung, primarul orașului, generalul Hirs, chauer și Stjepmfi, ajutor de primar Blaschke, general-referent Thoma, Oberbürgermeister Müller, Gebietsführer Kaufmann, șeful Reichspropaganda Amt-ului, însoțit de d-nii Frauenfeld și dr. van Tongel, precum și toate personalitățile de seamă din partid, din stat și dela mulțimi. Artiști, oameni de film, printre cari s'a remarcat directorul Secției Culturale dela Wienfilm și gazetarii din Viena.

Din partea României au asistat: doamna și d. Basili, Ministrul Comunicațiilor, d. Bossy, ministrul român la Berlin, d. Alex. Bădău, secretar general al Ministerului Propagandei Naționale, d. Eleftherescu, ministrul României la Bratislava, d. na și d. consul general Mareș, d. general Mazarin, doamna și d. colonel Orzeanu, director general al Căilor Ferate Române, doamna și d. George Georgescu, d. O. W. Csek, d. Ovidiu Clodas, d. na și d. Tulescu, d. Moise Bală, d. Mihail Pop, d. Barbu, d. nele Ropalski și Nulescu, d. nli Cucu și Macovel, arhitecți Expoziției noastre dela Viena, d. nli consuli Dumitrescu și Manu ș. a.

Oasneții și publicul german au plăcut de-a această manifestare românească — scriu ziarele — nu numai cu o serie de noutăți cunoscute despre poporul român, ci și cu convingerea că el va reprezenta în opera de reconstruire a Europei un factor temelnic și capabil să înnobilească națiunile cu care este priet: iar odată cu care s'a încheiat gala au exprimat mai mult spontaneitatea sentimentelor în fața realizării unui nout prilej de aliat, ci și cunoașterea și aprecierea meritelor lui de viață și creație culturală.

BLOCAREA GRÂULUI DE PRIMĂVARĂ

Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a dat următoarea Deciziune:

DECIZIUNEA

Art. I. — Se blochează, pe data publicării prezentei decizii, în Monitorul Oficial, toate cantitățile de grâu de primăvară, deținute cu orice titlu de producători, comercianți, industriași sau orice alți deținători.

Se înțelege prin grâu de primăvară orice cantități de grâu indiferent fiind specia și denumirea, rezultate din însemnările făcute în primăvara anului 1941 sau în primăvara anilor precedenți.

Art. II. — Deținătorii de grâu de primăvară, menționați în articolul precedent sunt obligați să declare cantitățile exacte pe care le posedă, la Primărie sau la Camera de Agricultură a județului respectiv, până cel mai târziu la 5 Decembrie, 1941.

Art. III. — Primăriile sau Camerele de Agricultură vor elibera tuturor deținătorilor de grâu de primăvară o adeverință de declarare a cantităților de grâu de primăvară blocate prin efectul prezentei decizii.

Art. IV. — Se interzice, cu desăvârșire, măcinatul și întrebunțarea grâului de primăvară atât pentru hrană cât și în scopuri industriale. Întreaga cantitate de grâu de primăvară va fi rezervată exclusiv, pentru însemnările în primăvara anului 1942.

Art. V. — Institutul Național al Cooperatei va cumpăra toate cantitățile de grâu de primăvară ce se găsesc, dela toți deținătorii, lăsând producătorilor numai necesarul pentru însemnările. Pentru cantitățile lăsate pentru însemnări, producătorii respectivi vor da o declarațiune scrisă sau verbală, dacă nu știu carte, la Primăriile comunelor respective sau la Camerele de Agricultură ale județului respectiv, că se obligă să însemneze suprafața de teren corespunzătoare, în primăvara anului 1942.

Art. VI. — Primăriile vor înalța, până la 10 Decembrie 1941, tablourile cantităților declarate, în conformitate cu art. II, la Camera de Agricultură a județului respectiv, iar fiecare Cameră este îndatorată să alcătuiască un tablou general al cantităților de grâu de primăvară

GRIJA PENTRU MUNCITORIME

Ținut, până mai ieri la periferia vieții sociale, muncitorul român nu a fost folosit decât ca pion de manevră, în jocurile politice. Un pion oarecum dinamic, firește — dar nu mai mult. Lăsat nu fără intenție în ceață ignoranței, muncitorul nostru nu avea habar de condițiile de muncă din alte țări, de perfecționările în sistemele de muncă, de noile metode datorită cărora munca devenind mai productivă, se ridica și standardul de viață al proletarului.

Ne-am gândit la toate acestea și la multe altele, înainte de a înregistra aici o inițiativă cu totul remarcabilă a d-lui dr. C. Dăneșcu, ministrul Muncii.

Așa dar, d-sa a hotărât să trimită în uzine și marile întreprinderi din Germania — în vederea perfecționării profesionale — un număr de zece mii de tineri români

între 16 și 19 ani, aleși prin mijlocul Camerelor și inspectoratelor de muncă din întreaga țară.

Ce poate însemna această măsură pentru viitorul muncii și al muncitorimii românești? Iși poate da seama oricine. Studiind la fața locului tehnica, atât de evoluată, a muncii germane, intrând în contact cu noul tip de muncitor al lumii, — tânărul plecat din România va avea ce să învețe. Cu inteligența sa atât de vie, cu posibilitățile sale de a înțelegi umitor aspectele cele mai proaspete ale civilizației, — tânărul muncitor român, trimis astăzi în străinătate, va fi mâine pionierul unei muncitorimii mult mai conștiente de drepturile și de datorităle ei și mult mai folositor Patriei și lui însuși.

Căci perfecționarea profesională a meseriașului și a muncitorului înseamnă doar evoluție în tehnica, în sistemul de a lucra. Această perfecționare — de altă timp râvnită — înseamnă, în același timp, căpătarea unei noi viziuni asupra lumii, oțelirei energiei și înfrumusețarea ei.

Un muncitor luminat este un muncitor mai bun. Un muncitor cărui societate îi deschide, singură, porțile luminii, este un muncitor împăcat cu această societate.

Toate acestea sunt adevăruri peste care nu se poate trece.

D. ministrul C. Dăneșcu poate fi mulțumit. D-sa pășește la înlăturarea unei opere, care va folosi nu numai muncitorimii — nu numai celor zece mii trimiși în marile uzine ale Germaniei — ci țării însăși.

Drepturi câștigate, drepturi oferite

Răscolind dăunăzi rămășițele unei biblioteci, am dat și peste o revistă învățătorescă, veche din Octombrie 1919, editată la Cahul, în care am găsit, sub semnătura Gh. Gheorghiu, însemnări a căror valoare a rămas neschimbată până în prezenta venirii la cărmaș a Maresalului Conducător, d. Ion Antonescu.

„Din clocnirea sângeroasă, care timpo de cinci ani a pustit omenirea, am ieșit învingători.”

Am ieșit din război cu mândria victoriei, cu libertăți publice și cu îmbunătățiri sociale.

La alegerile care au avut loc pentru parlamentul României Marii candidați între alții și mulți învățători pe lista diferitelor partide. Noi ne bucurăm că au reușit mulți învățători, căci s'îm că interesele țărânilor și ale învățătorimii vor fi apărate și susținute cu căldură de acești cunoscuți ai stării în care se află satele.”

Asa se scria imediat după războiul întregirii.

Sore a se abia interesele dascăliilor, aceștia erau nevoiți să se înroleze în diferite partide politice, să militeze unul împotriva altuia, să-și jertfească adesea demnitatea și totuși să nu ajungă la niciun rezultat satisfăcător pentru corul din care făceau parte.

Totdeauna s'a dus o luptă neînștită pentru o salarizare mai ome-nească, fără să fie câștigată, timpo de 20 ani, în vremea partidelor politice care au distrus în bună parte

prestigiul acestui corp de fapt muncitor și ordonat, când din programul partidelor lipseau tocmai aceste noțiuni de muncă adevărată și ordine desăvârșită.

Nu e cazul să facem bilanțul celor 20 ani. E inutil. Fiecare și-a dat seama de timpul acela zadarnic pierdut pentru oameni și țară.

Fapt este că numai într'un an și câteva luni o conducere serioasă, aceea a d-lui Maresal Antonescu, a așezat breasla învățătorilor la locul de cinste ce i se cuvine prin studiile ce le posedă și prin rostul înalt în treburile țării.

Conducerea demagogică a dat drepturi câtorva învățători să devie deputați, dar majoritatea, masa luptătorilor a rămas cu aceiași salarii de mizerie și la dispoziția argațiilor politice, vreme de două decenii. Conducerea prezintă a înțele că numai o salarizare demnă ridică prestigiul, moralul, forța combativă, productivă, a unui corp de misionari, ca acela al învățătorilor, și i-a așezat în drepturile cuvenite, având și rezultatele scontate pe ogorul culturii și cel social.

Fără vorbe, fără surle, Maresalul a câștigat inima învățătorilor prin fața așezării și a răsplătii.

La rândul ei, învățătorii și-au dat viața pe câmpul de luptă, unii, alții se străduiesc pentru reorganizarea vieții între granițele noi așezate.

Asa se scria istoria de nesters: prin fapte, nu prin vorbe.

Câteva date și cifre în legătură cu Universitatea Strassburg

După cum s'a anunțat, Universitatea Rechinului din Strassburg a fost redeschisă cu o deosebită solemnitate zilele acestea.

Creдем că nu este lipsit de interes să dăm câteva date și cifre în legătură cu noua înscrisă universitate. Clădirea principală a universității datează din 1871. Această clădire a fost renovată și reconstruită în parte. Lucrările au fost executate sub supravegherea a 22 arhitecți, iar cu

construcția clădirilor și institutului medical au fost preocupati 25 de arhitecți.

Pentru semestrul de toamnă s'au înscris 800 de studenți, capacitatea universității este însă cu mult mai mare. Numai în anul sunt 1000 de locuri. Odată cu înscrisurarea, a fost readusă dela Clermont Ferrand și biblioteca universității care cuprinde peste 2 milioane volume valoroase. (RDV).

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia” trebuie să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul noii vieți a României reînțele, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

Ziarul „Basarabia” caută spre imediată angajare corespondenți harnici la: Hotin, Soroca, Bălți, Chilia, Cetatea Albă, Târgul Florești, Dubăsari, Strășeni, Ungheeni și Bolgrad.

Correspondențele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacție al

ziarului „Basarabia”, Bu-levardul Lascar Catargiu No. 31, București III.

D. CONSTANTIN STOIAN, Tg. Hâncești-Lăpușna: Am primit corespondențele dv. de probă și le găsim foarte bune și scrise cu obiectivitate.

În consecință, vă considerăm printre corespondenții ziarelui „Basarabia” în localitatea dv.

Situația dv. nu va singherește într'un nimic să colaborați la acest ziar care este o tribună a noii vieți românești în provincia dintre Prut și Nistru.

Trimiteți-ne și un reportaj de probă, asupra situației în care au fost lăsați Hânceștii de hoardele bolșevice. Așteptăm.

MICA PUBLICITATE

CUMPAR CARTI de literatură, știință, etc. Librărie, anticărie STEPANET, Regele Carol I (colț cu str. General Berthelot) Chișinău

DE INCHIRIAT apartament 3 camere, dependințe. Chișinău. Viilor, 97.

PIERDUT actele de proprietate pentru un cal, eliberat de serv. veterinar Chișinău pe numele: Vizitiu Iile, din str. Plevna No. 8, Chișinău. Semnalmentele: negru, 3 pe 4 ani, coama tăiată. Le declar nule în mâinile oricui s'ar găsi.

CUMPAR dictionar ruso-german de Pavlovski. Adresa la ziar.

PIERDUT actul de proprietate eliberat de ruși pentru una vacă, galbenă cu pete albe, brează, de 8 ani cu un vițel galben cu pete albe, brează de 3 luni pe numele: Demian Vădic din Chișinău, str. Alex. Donici No. 54. Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

ARHIEPISCOPIA CHIȘINĂULUI cumpără orice cantități de carne curată, cu prețuri convenabile.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal murg, pete albe, înalt de 17 ani, eliberat pe numele: Gheorghe Timofii, suburbia Valea Dieșului str. Nr. 34, casa No. 7. Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

LICENȚIAT prepar elevi la toate obiectele și examene particulare. Str. I. C. Brătianu, 111 în curte, în fund, drapla.

PIERDUT actul de proprietate pentru două lepe: una murgă și alta bălană pe numele: Iabucov Iosip, din Chișinău, str. Grivițe No. 10. Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

DE INCHIRIAT 4 camere, cu 20.000 lei pe an. Str. Universității nr. 4. Caut portar, contra locuință

CAUT guvernanta germană pentru copil de 8 ani, cu toată întreținerea, plus salariu. Barla Sculeni, 11, Ing. Vanis.

PIERDUT actul de proprietate pentru una vacă, de culoare cenușie și pentru un vițel galben, eliberat pe numele: Vera Cătușoi din Chișinău, Posta Veche 9/2. Il declar nul și fără valoare.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal roșu, înalt de 15 ani, eliberat pe numele: Raetchi Vasile din Chișinău, str. Băcioi No. 107. Il declar nul și fără valoare.

NU UITAȚI!

Tragera este la 29-30 Nov.

Colectura STĂNOIU din CHIȘINĂU

str. REGELE CAROL I N. 27, ofera lozurile celor mai noroșe.

UN OMAGIU ROMÂNESC ADUS
BRAVURII FINLANDEZE

N. S.

Amenințați de hoardele roșii cari gâturd a aceluiasi ideal.

Anuarul cuprinde câteva poezii religioase din cei mai buni poeți români, apoi câteva studii, cum sunt: o parte din „Geniul creștin-
să (într-o lucrare a Asociației Naționale pentru „Răsaritul creștin” conferință în ziua de 3.IV.938 o titlul „România și Românii uniți”

Sergentii veterani

Sunt înalți, voinici, cu obraziți tîndr, umbră de mustața săneșie, groasă ca o rășinărie de mior. Din pieptul lor jăgănesc sădăreala și vîltoșia trecentului de haiduce a stră-

[illegible]

In 500 de ani istoria nu s-a schimbat prea mult cursul. In ce primele caracterul vecinilor. Au venit alții, dar cu aceleși apăsători barbari, de năvălitori prădătorii. Intre hotarele neamului nostru nu mai găsește însă același popor răzlețit în voevodele ușor de biruit. Soldatul fărăn de ieri este astăzi un om laș perfect echipat și înarmat, care,

Pe ziua de 15 Decembrie a. c. v. avea loc la ministerul de agricultură și dimineața examenul pentru ocuparea locurilor vacante de ingineri agronomi.

TREI SOLDAȚI ITAL ENI DECORAȚI DE GENERALUL NASI CU M DALIA DE ARGINT

O coloană motorizată, însoțită de automobile blindate conduse de sergentul major Raphael Procașcani, a fost atacată la 12 Aprilie 1941, aproape de trecătoarea Aptera, de un însemnat detașament de rebeli. Scri-

gentul major Procaeniuc, cu toate că era rănit, în conducerea puștilor și al oamenilor, împotriva îndată înarmu-
lului, dând astfel dovadă de înalte
virtuți militare și mare curaj;

Sergentul major Angelo Bastiani,
în fruntea detașamentului său, ocu-
pă și poziția înarmată și ștearsă
apărută, producând mari pierderi în
rândurile dușmanului, alina-l în

cu consultanții medi-
cale în fiecare zi, dela
orele 2—3 d. m.

Bali interne, de femei,
sifiliți

Str. Ștefan-cel-Mare No. 129

Chiginau

ULTIMA ORA

SEVASTOPOLUL GRAV AVARIAT DE ARTILERIA GERMANĂ

BERLIN 24 (Rador). — Itile militare de la Sevastopol. Lovituri bine ținute au provocat distrugeri, atât în oraș, cât și în port.

PREGĂTIRI PENTRU ANVERSAREA PACTULUI ANTICOMINTERN LA BERLIN

BERLIN 24 (Rador). — În vederea ceremoniei oficiale a anversării pactului anti-comintern de la Berlin și la care au parte oamenii de stat ai puterilor ce sunt unite în lupta împotriva bolșevismului, a sosit luni după amiază la gara Anhalt din Berlin, ministrul

afacerilor străine al Slovaciei d-ru Tuka. Pe peronul gării d-ru Tuka a fost salutat de ministrul afacerilor străine ale Reichului, d. von Ribbentrop, de ministrul Slovaciei la Berlin d. Cernak precum și de alte personalități germane și slovace.

14 cazemate sovietice complet nimicite

BERLIN 24 (Rador). — O formațiune de SS sub arme, în recunoaștere, sprijinită de care blindate, a întâlnit la 23 Noembrie, puternice poziții de câmp sovietice. Cerând sprijinul artileriei, grupul de recunoaștere a atacat și distrus 14 cazemate, al căror ocupanți — circa 140 oameni — au fost complet nimiciti. Aviația germană a efectuat

Duminică numeroase zboruri incununate de succes. Avioane de luptă au distrus mai mult de 80 camioane, numeroase baterii, care de asalt și tunuri anti-aeriene. Atacurile date împotriva centrelor de comunicații sovietice, au continuat cu succes, fiind distruse 11 locomotive iar 15 tunuri de transport avariate.

BARDIA N'A FOST OCUPATĂ DE ENGLEZI

Desmintire dată unor afirmații a agenției „REUTER”. ROMA, 24 (Rador). — În cercurile competente italiene se desminte informația publicată de agenția „Reuter” și pe care această agenție afirmă a o avea din Izvor oficial, după care forțele britanice ar fi ocupat Bardia. De asemenea se mai dezmente

informația engleză cu privire la torpilarea unui crucișător și a unui contratorpilor italian de către submarine britanice. Nici un vas de război italian n'a fost scutundat și nici lovit. De altfel se observă că informația engleză este redactată în termeni dubioși.

Reinoirea pactului anti-comintern un fapt de importanță mondială

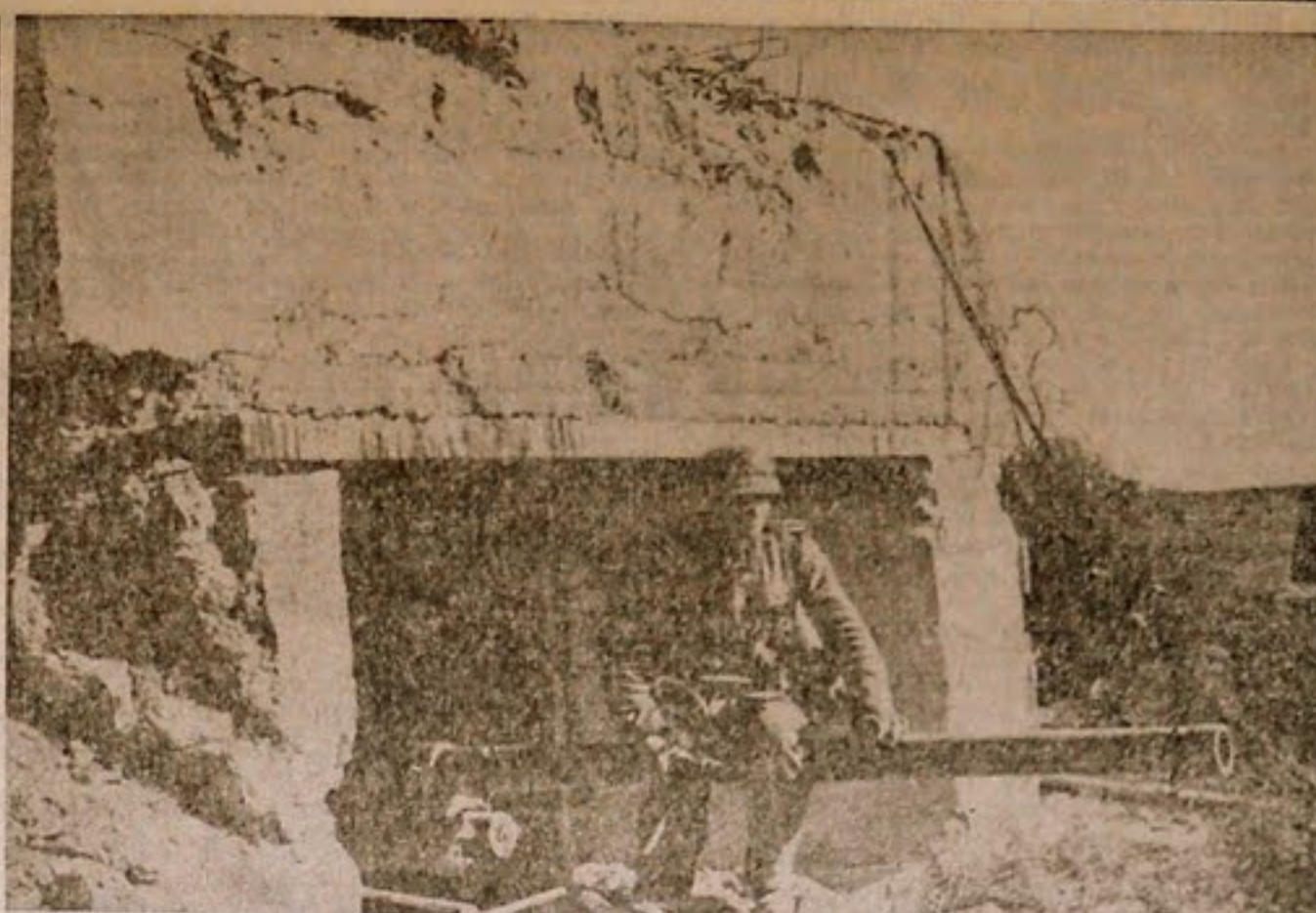
Continutul european își dovedește unitatea pentru întâia dată în lupta împotriva bolșevismului.

BERLIN 25 (Rador). — Presa de seară din capitala Reichului anunță sub titluri mari cerimonie oficială ce se va desfășura Marti la Berlin și la care vor participa numeroși oameni de stat conducători ai puterilor unite contra bolșevismului, veniți să-și exprime voința de a combate bolșevismul mondial. „Berliner Lokalanzeiger” scrie: Această manifestare capătă o importanță mondială. Ea este o demonstrație pe care o face o întreagă lume de popoare care vocea să lovească de moarte bolșevismul, și nu numai bolșevismul, ci și partizanii și asociații săi. Căci a-cest carl pactizează cu bolșevismul, acei care îi dau arme și deschid calea forțelor sale destrucitive sunt și ei membri ai sistemului bolșevic mondial. Niciodată până astăzi — și acest lucru va fi demonstrat de această manifestare istorică a popoarelor sănătoase și va fi spus în rezoluțiile lor — Europa n'a fost atât de unanim hotărâtă să urmărească o țintă. „Deutsche Allgemeine Zeitung” declară: Pentru întâia oară, continentul european își dovedește unitatea printr'un act oficial și acest act se săvârșește la Berlin. După cum odinioară încheierea pactului anticomintern a produs pretutindeni cel mai mare efect, tot astfel actul dela Berlin se află astăzi în centrul interesului lumii. Pentru Europa, lupta contra bolșevismului are o importanță cu atât mai mare, cu cât ea coincide cu momentul în care Europa pășește pe calea unității sale.

SÂNGEROASE PIERDERI SOVIETICE PE FRONTUL FINLANDEZ

HELSINKI, 24 (Rador). — Corespondentul Agenției STEFANI transmite: În ultimele 24 de ore, forțele sovietice au efectuat numeroase atacuri contra pozițiilor finlandeze din Carelia Orientală. Bolșevicii au fost respinși peste tot și au suferit pierderi sângeroase. În schimb, trupele finlandeze, în urma acțiunilor strălucite în zona Segosero, au capturat o mare cantitate de pradă de război. Pe frontul Hango, se semnalează o mare activitate de artilerie din fortăreață asupra pozițiilor finlandeze. Se crede că co-

mandamentul sovietic din Hango vrea să evacueze trupele asediate. La rândul său, artileria finlandeză a deschis foc asupra obiectivelor din fortăreață, distrugând între altele un depozit de carburanți. Pe frontul Syvaeri, activitate de artilerie de o parte și de alta și activitate de patrulare. Câteva baterii sovietice au fost reduse la tăcere. Pe frontul din Istmul Carleiei se semnalează câteva angajamente de patrulare.

O cazemată sovietică cucerită de germani

COMUNICATUL GERMAN

FORȚELE GERMANE CÂȘTIGĂ NOUI POZIȚII PE FRONTUL RĂSĂRITEAN

Orașul Solnecinogorski de lângă Moscova, ocupat de trupele blindate. Obiectivele militare ale Leningradului, bombardate fără încetare

BERLIN 24 (Rador). — Dela cartierul general al Fuhrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică: În sectorul central al frontului de răsărit, am realizat noi câștiguri de teren. După lupte înverșunate, orașul Solnecinogorski, situat la 50 km. spre nord-vest de Moscova, a fost ocupat de trupele blindate. Atacuri aeriene au fost date cu succes remarcabil contra instalațiilor de cale ferată din regiunea Moscova. Mai multe linii ferate au fost lovite în plin de bombe și întreprinse. În fața Leningradului, încercări de esire, făcute de adversar, au fost din nou respinse cu pierderi grele pentru bolșevici. Opt care inamice, dintre cari șapte de tipul cel mai greu, au fost distruse cu acest prilej. Artileria grea a armatei terestre a continuat bombardarea obiectivelor militare importante din Leningrad. Noaptea trecută, mai multe porturi situate pe coasta de sud-est a Angliei, au fost bombardate de aviația germană. Cu prilejul unor încercări de atac, făcute de formațiuni engleze de vână-

toare deasupra coastei Mării Mănecei, șapte avioane inamice au fost doborâte. În Africa de Nord, a continuat erii cu succes contraatacul pornit de formațiuni terestre și aeriene germano-italiene, unite printr-o frăție de arme de atâtea ori dovedită. Au mai fost distruse numeroase care blindate. Numărul prizonierilor și cantitatea prăzii cresc mereu. Bătălia deslănțuită la sud de Tobruk, ca și atacurile date de importante forțe britanice contra frontului dela Sollum și dela Bardia, continuă.

Marea bătălie dela Marmarica se desfășoară cu toată înverșunarea

Forțele italo-germane pricinuesc mari pagube inamicului Generalul englez Sperling, luat prizonier

ROMA, 25 (Rador). — Întă comunicatul oficial nr. 540, dat de cartierul general al forțelor armate italiene: Nici pe ziua de ieri — a cincea zi a marelui bătălie din Marmarica — lupta dintre forțele italo-germane și forțele britanice n'a cunoscut niciun răgaz de dimineață până seara. Lupte terestre și aeriene înverșunate s'au dat fără încetare în vastul patruleter format de desertul dintre Tobruk, Bir-el-Gobi, Sidi Omar, și Sollum. Noi încercări de esire din fortăreața Tobruk, făcute de inamic cu o largă participare a carelor blindate și cuirasate, au fost puternic respinse de infanteria și artileria noastră, în strânsă cooperare cu detașamente germane. În acest sector unde inamicul a suferit grave pierderi de oameni, cel puțin 50 de care inarmate și alte unități blindate au fost scoase din luptă. La sud și la sud-est de fortăreață, diviziile italiene în unire cu unități cuirasate germane și cu concursul detașamentelor aeriene ale Axel au sfărâmat importante formațiuni mecanizate inamice, distrugând și avarind grav nu-

meroase tankuri și vehicule motorizate de diferite modele. Au fost luați prizonieri și s'au pricinuit inamicului pierderi grave. La vest de Sollum, în cursul luptelor susținute la 22 și 23 Noembrie contra forțelor cuirasate germane, englezii au suferit pierderi importante: unele din unitățile lor au fost foarte rău uzate sau complet distruse, cum a fost cazul cu brigada a patra cuirasată al cărei comandant — generalul Sperling — a fost luat prizonier. Pe frontul dela Sollum, unde din după amiază zilei de 22 Noembrie divizia Savona este puternic angajată de forțele inamice sprijinite de un foc intens de artilerie și de unități motorizate și aeriene, atacurile și contra atacurile alternează fără încetare. Numeroase vehicule cuirasate inamice au fost distruse sau scoase din luptă și importante pierderi au fost pricinuite atacantilor de trupele noastre, care rezistă cu tărie. Bătăliele de artilerie antiaeriană ale acestei divizi au doborât în flăcări 2 aparate inamice. În numeroase lupte aeriene, vână-

MESAJUL SUVERANULUI-PONTIF CU PRILEJUL SĂRBĂTORILOR CRĂCIUNULUI

BERLIN, 25 (Rador). — Corespondentul agenției Rador transmite: Papa a hotărât ca în cuvântarea Sa de Crăciun să se adreseze conducătorilor tuturor statelor și să le ceară să fie atenți ca fiecare să folosească orice prilej s'ar ivi pentru încheierea păcii. Apelul acesta va fi cel mai energic din cele adresate până acum de Înaltul Părinte.

ADEZIUNEA FINLANDEI LA PACTUL ANTI-COMINTERN VA FI O DECEPTIE PE TRU STATELE-UN TE

BERLIN, 24 (Rador). — Corespondentul Agenției „Stefani” transmite: În cercurile politice berlizeze se înregistrează cu ironie surpriza și neliniștea rău ascunsă pe care noua rezoluție dela Berlin le-a stârnit în țările anglo-saxone. Propaganda inamică încearcă să micșoreze evenimentul, dar ea a înțeles de bună seamă marea lui însemnătate politică și istorică. Nu mai târziu decât Sâmbătă seara, secretarul particular al d-lui Roosevelt se credea autorizat să facă revelații senzaționale asupra unei iminente conferințe internaționale, pe care Fuhrerul ar fi convocat-o spre a studia condițiile unei păci de compromis. După 48 de ore, lumea află acum că intrădevăr o reuniune are loc în capitala Reichului, dar că scopul său nu este acela de a studia posibilitatea încheierii unui pact cu inamicul. Dimpotrivă, este vorba să se continue lupta, alături de un bloc din ce în ce mai mare și mai solid, și să se ia măsuri necesare.

pentru a împiedica orice reînviere a ideii sau ca sistem politic sub orice formă ar fi. În Rusia, bolșevismul este pe punctul de a fi lichidat, dar este clar că forțele subversive anti-europene pot supraviețui. Contra acestor forțe, națiunile hotărâte să clădească o ordine nouă, se pregătesc să creeze un solid zid de apărare. La Berlin se observă că adheziunea Finlandei la reuniunea care va avea loc Marti va stârni fărâ indolală o vîle decepție la Washington, unde se hrănea încă speranța că această mică și eroică națiune va putea fi separată prin amenințări și șantaj de celelalte puteri care formează forța antibolșevică. Sosind la Berlin, delegația finlandeză s'a grăbit de altfel să desminte în modul cel mai categoric și în termeni pînă de indignare zvonurile răspândite de englezi și americani, după care guvernul din Helsinki s'ar fi ardat dispus să accepte un armistițiu cu Rusia Sovietică.

România ocupă locul de onoare la solemnitatea de astăzi din capitala Reichului

BERLIN, 25 (Rador). — Corespondentul agenției Rador transmite: Marti, la ora 12 și 30 de minute, în sala cea mare a noului cancelariat, se va desfășura festivitatea actualui solemn prin care statele europene se leagă să lupte contra bolșevismului. Alături de Germania și Italia, la loc de onoare va fi și România, prin reprezentantul ei d. profesor Mihai Antonescu, președintele ad-interim al consiliului de miniștri și ministrul afacerilor străine. Până în prezent au sosit la Berlin reprezentanții Italiei, Croației, Slovaciei, Bulgariei, Ungariei, Danemarcei și Finlandei. D. profesor Mihai Antonescu este așteptat să sosească Marti la ora 11. Este probabil ca marea recepție dela noul cancelariat va avea loc în prezența Fuhrerului. Miercuri, la ora 12, d. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine, va oferi în onoarea delegațiilor tuturor statelor europene, o recepție în saloanele hotelului Kaiserhof. Solemnitatea de Marti va fi radiodifuzată de postul central de radio dela Berlin, acordându-i-se o importanță excepțională, ea fiind primul act solemn de colaborare europeană. Ca importanță politică, trebuie subliniat că noul act va intruni la Berlin nu numai statele semnatare ale pactului tripartit, ci și celelalte state europene, care, cum este cazul Finlandei, fără a fi membră a acestui pact, a adus forțele însemnate pentru stabilirea noului ordin european.

Evrei-unguri arestați la Budapesta

BUDAPESTA, 24 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani” transmite: Poliția a arestat 7 evrei cari au realizat mari beneficii în industria cinematografică, contravenind legii recent pusă în vigoare și care interzice evreilor orice activitate în acest domeniu.

Bolșevici nimiciți în cazematele de lângă Moscova

BERLIN, 24 (Rador). — Din izvor militar se comunică: La 22 Noembrie, elemente de infanterie germane, luptând în sectorul situat la est de Moscova, au dat peste nouă cazemate sovietice egalate în adăncime. Puterile lucrări de întărire fuseseră grav avariate în prealabil de tirul unor atacuri de distrugere. În galerii care coborau uneori până la trei etaje sub pământ, mai rămăseseră încă pe loc părți din trupele care ocupau aceste cazemate. Sub impresia tirului masiv al artileriei germane, bolșevicii nu îndrăzneau să se ridice în etajul de deasupra. Abia la 22 Noembrie, când trupele germane și-au continuat înaintarea, acești soldați bolșevici și-au făcut apariția. Grație intervenției fulgerătoare a unui pluton de infanterie german, ocupanții cazematei lor n'au putut fugi. Ei au fost supuși acțiunii grenadelor până la completa lor nimicire.